

Dosarul nr. 3ra-1209/19

prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (V. Suciuc)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de Consiliul local Măgdăcești, raionul Criuleni,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Lupu, Anastasia Dolghi, Ion Negruța, Victor Scurtu, Piotr Onica, Savelie Roșca, Ștefan Tentiuc, Saveli Ursu, Ghenadie Mardari, Gheorghe Onica, Gheorghe Bajora, Stepan Efros, Alexei Spînu, Semion Soltan, Maria Negruța, Adela Goncear, Marina Lupașcu, Nadejda Onica, Ștefan Onica, Elena Buzu, Elena Terteza, Vera Balan, Constantin Ursu, Efrosinia Stegărescu, Lucia Guzun, Tatiana Guzun, Liuba Cemișov, Constantin Cemișov, Irina Josan, Grigore Spînu, Irina Hîncu, Elena Efros, Feodora Guzun, Oxana Cazacu și Crigore Guzun, reprezentați de avocatul Ion Negura, împotriva Consiliului local Măgdăcești, raionul Criuleni și Întreprinderii Municipale „Apă-Canal Măgdăcești” cu privire la contestarea actului administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată hotărârea din 05 martie 2019 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central și a fost pronunțată o nouă decizie,

c o n s t a t ă:

La data de 14 martie 2017 Ana Lupu, Anastasia Dolghi, Ion Negruța, Victor Scurtu, Piotr Onica, Savelie Roșca, Ștefan Tentiuc, Saveli Ursu, Ghenadie Mardari, Gheorghe Onica, Gheorghe Bajora, Stepan Efros, Alexei Spînu, Semion Soltan, Maria Negruța, Adela Goncear, Marina Lupașcu, Nadejda Onica, Ștefan Onica, Elena Buzu, Elena Terteza, Vera Balan, Constantin Ursu, Efrosinia Stegărescu, Lucia Guzun, Tatiana Guzun, Liuba Cemișov, Constantin Cemișov, Irina Josan, Grigore Spînu, Irina Hîncu, Elena Efros, Feodora Guzun, Oxana Cazacu și Crigore Guzun, reprezentați de avocatul

Ion Negura, au depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Consiliului local Măgdăcești, raionul Criuleni și Întreprinderii Municipale „Apă-Canal Măgdăcești” cu privire la contestarea actului administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au indicat că, prin pct. 3 al deciziei Consiliului local Măgdăcești, raionul Criuleni nr. 04/22 din 11 decembrie 2015 a fost aprobat tariful pentru serviciile publice de iluminare stradală în mărime de 25 de lei pentru o gospodărie și, astfel, începând cu luna ianuarie 2016, în baza deciziei nominalizate, întreprinderea Municipală „Apă-Canal Măgdăcești” a început a include în facturile pentru apă și canalizare suma de 25 de lei/lună pentru iluminatul public.

Au menționat reclamantii că Întreprinderea Municipală „Apă Canal Măgdăcești” este persoană juridică, care în condițiile legii activează în teritoriul Primăriei satului Măgdăcești, raionul Criuleni și prestează servicii de alimentare cu apă și de canalizare, în limitele sistemului public centralizat de alimentare cu apă și canalizare în bază de contract încheiat cu consumatorii și percepe adițional o sumă de bani, invocând că este destinată pentru iluminatul public al localității.

Au considerat reclamantii că decizia nominalizată este ilegală, fiind inventat un mecanism ilegal de sancționare a persoanelor care nu achitau suma pentru iluminatul stradal, invocând că Întreprinderea Municipală „Apă-Canal Măgdăcești” la întocmirea facturilor transfera datoria acumulată pentru iluminatul stradal la balanța sumelor pentru apă, iar în cazul în care datoria nu se achita, se expedia aviz de debransare a imobilului de la rețeaua de aprovizionare cu apă.

Au susținut că, deoarece apa este un produs de strictă necesitate pentru o gospodărie, cetățenii erau forțați să achite sumele respective.

La data de 17 octombrie 2016, nefiind de acord cu aceste practici ilegale, dar și cu pct. 3 al deciziei Consiliului local Măgdăcești nr. 04/22 din 11 decembrie 2015, un grup de persoane reprezentat de avocatul Ștefan Schidu au depus o cerere prealabilă prin care au solicitat Consiliului local Măgdăcești revocarea pct. 3 al deciziei menționate și compensarea prejudiciului cauzat prin perceperea ilegală a sumelor de 25 de lei/lună pentru iluminatul stradal, solicitări respinse prin decizia Consiliului local Măgdăcești nr. 05/7 din 09 noiembrie 2016.

Au apreciat reclamantii că decizia Consiliului local Măgdăcești, raionul Criuleni nr. 04/22 din 11 decembrie 2015 în partea aprobării tarifului pentru serviciile publice de iluminare stradală în mărime de 25 de lei pentru o gospodărie în pct. 3 este abuzivă, ilegală și pasibilă de anulare, deoarece este contrară cu prevederile art. 158 și art. 132 din Constituția Republicii Moldova.

Or, iluminatul stradal constituie o cheltuială publică pentru care cetățenii au contribuit prin taxe și impozite.

Au reiterat reclamantii că, începând cu luna ianuarie 2016 în baza deciziei contestate, Întreprinderea Municipală „Apă-Canal Măgdăcești” a început să includă în facturile pentru apă și canalizare și suma de 25 de lei/lună pentru iluminatul public, astfel încât, în perioada de 12 luni a anului 2016 s-a încasat ilegal suma de 300 de lei

pentru fiecare gospodărie, iar deoarece grupul de persoane care contestă decizia este format din 30 de persoane, prejudiciul cauza constituie suma de 9000 de lei.

Au solicitat reclamanții repunerea în termen în baza art. 116 Codul de procedură civilă, anularea pct. 3 al deciziei Consiliului local Măgdăcești nr. 04/22 din decembrie 2015 în partea aprobării tarifului pentru serviciile publice de iluminare stradală în mărime de 25 de lei pentru fiecare gospodărie și încasarea de la Consiliul local Măgdăcești, raionul Criuleni a prejudiciului cauzat în sumă de 9000 de lei.

Prin hotărârea din 05 martie 2019 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central acțiunea depusă de Ana Lupu, Anastasia Dolghi, Ion Negruța, Victor Scurtu, Piotr Onica, Savelie Roșca, Ștefan Tentiuc, Saveli Ursu, Ghenadie Mardari, Gheorghe Onica, Gheorghe Bajora, Stepan Efros, Alexei Spînu, Semion Soltan, Maria Negruța, Adela Goncear, Marina Lupașcu, Nadejda Onica, Ștefan Onica, Elena Buzu, Elena Terteza, Vera Balan, Constantin Ursu, Efrosinia Stegărescu, Lucia Guzun, Tatiana Guzun, Liuba Cemișov, Constantin Cemișov, Irina Josan, Grigore Spînu, Irina Hîncu, Elena Efros, Feodora Guzun, Oxana Cazacu și Crigore Guzun, reprezentați de avocatul Ion Negura, a fost respinsă ca tardivă, depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

La data de 03 aprilie 2019, Ana Lupu, Anastasia Dolghi, Ion Negruța, Victor Scurtu, Piotr Onica, Savelie Roșca, Ștefan Tentiuc, Saveli Ursu, Ghenadie Mardari, Gheorghe Onica, Gheorghe Bajora, Stepan Efros, Alexei Spînu, Semion Soltan, Maria Negruța, Adela Goncear, Marina Lupașcu, Nadejda Onica, Ștefan Onica, Elena Buzu, Elena Terteza, Vera Balan, Constantin Ursu, Efrosinia Stegărescu, Lucia Guzun, Tatiana Guzun, Liuba Cemișov, Constantin Cemișov, Irina Josan, Grigore Spînu, Irina Hîncu, Elena Efros, Feodora Guzun, Oxana Cazacu și Crigore Guzun, reprezentați de avocatul Ion Negura, au declarat apel împotriva hotărârii din 05 martie 2019 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost casată hotărârea din 05 martie 2019 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central și a fost pronunțată o nouă decizie prin care acțiunea depusă de Anastasia Dolghi, Ion Negruța, Victor Scurtu, Piotr Onica, Savelie Roșca, Ștefan Tentiuc, Saveli Ursu, Ghenadie Mardari, Gheorghe Onica, Gheorghe Bajora, Stepan Efros, Alexei Spînu, Semion Soltan, Maria Negruța, Adela Goncear, Marina Lupașcu, Nadejda Onica, Ștefan Onica, Elena Buzu, Elena Terteza, Vera Balan, Constantin Ursu, Efrosinia Stegărescu, Lucia Guzun, Tatiana Guzun, Liuba Cemișov, Constantin Cemișov, Irina Josan, Grigore Spînu, Irina Hîncu, Elena Efros, Feodora Guzun, Oxana Cazacu și Crigore Guzun, reprezentați de avocatul Ion Negura, a fost declarată inadmisibilă. Iar, acțiunea depusă de Ana Lupu a fost admisă parțial și a fost anulat în parte actul administrativ normativ adoptat de Consiliul local Măgdăcești, materializat prin decizia nr. 04/22 din 11 decembrie 2015, și anume, în partea pct. 3, prin care s-a aprobat tariful la serviciile publice de iluminare stradală în mărime de 25 de lei pentru o gospodărie. În rest, pretențiile Anei Lupu a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

În susținerea opiniei sale instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 75 alin. (1), 80 alin. (7), 81 Codul de procedură civilă raportate la prevederile art. 242, 252 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019) a stabilit că la actele cauzei lipsesc procuri

autentificate notarial de către Anastasia Dolghi, Ion Negruța, Victor Scurtu, Piotr Onica, Savelie Roșca, Ștefan Tentiuc, Saveli Ursu, Ghenadie Mardari, Gheorghe Onica, Gheorghe Bajora, Stepan Efros, Alexei Spînu, Semion Soltan, Maria Negruța, Adela Gonciar, Marina Lupașcu, Nadejda Onica, Ștefan Onica, Elena Buzu, Elena Terteza, Vera Balan, Constantin Ursu, Efrosinia Stegărescu, Lucia Guzun, Tatiana Guzun, Liuba Cemișov, Constantin Cemișov, Irina Josan, Grigore Spînu, Irina Hîncu, Elena Efros, Feodora Guzun, Oxana Cazacu și Grigore Guzun, pe numele Anei Lupu ce i-ar fi acordat dreptul acesteia să acționeze din numele persoanelor date la încheierea contractului cu avocatul Ion Negura și la acordarea acestuia a împuternicirilor de a semna din numele lor și depune în instanță cererea de chemare în judecată cu pretențiile vizate în speță.

Astfel, instanța de apel a conchis că depunerea de către avocatul Negura Ion în numele grupului dat de persoane în lipsa împuternicirilor acordate în modul indicat mai sus nu este justificată, deoarece acesta nu dispune de atare drepturi.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că acțiunea depusă din numele persoanelor indicate nu corespunde exigențelor legale și, astfel, aceasta urma a fi restituită în temeiul art. 170 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, ce reglementa modalitatea de primire a acțiunii la data depunerii acesteia, sau ulterior primirii, procesul la acțiunea persoanelor respective urma a fi încetat în temeiul art. 265 lit. h) Codul de procedură civilă.

A mai conchis instanța de apel că, deoarece începând cu 01 aprilie 2019 prezenta cauză este reglementată de dispozițiile Codului administrativ, iar noile reglementări ale Codului administrativ nu mai operează cu noțiunea încetării procesului, a reținut instanța de apel prevederile art. 207 alin. (1) Codul administrativ, care prevede că instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Declararea acțiunii ca inadmisibilă exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Totodată, instanța de apel a constatat că prezenta cauză a fost legal intentată de avocatul Ion Negura în numele Anei Lupu, care i-a acordat împuternicirile corespunzătoare, motiv pentru care instanța a examinat pretențiile acesteia concluzionând că prima instanță eronat a aplicat prevederile art. 17 a Legii contenciosului administrativ și art. 271 Codul civil, acestea fiind inaplicabile în vederea determinării tardivității acțiunii înaintate ca urmare a prevederilor art. 17 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ.

În acest context, instanța de apel a aplicat prevederile art. 2, 9 alin. (2) a Legii serviciilor publice de gospodărire comunală, art. 7 al Legii privind finanțele publice locale, art. 6 alin. (2) lit. a) și d) a Legii cu privire la energetică și a ajuns la concluzia casării hotărârii primei instanțe, deoarece serviciul de iluminare a străzilor localității reprezintă un serviciu public de gospodărire comunală, finanțarea acestuia are loc din bugetul public local și astfel transpunerea obligației de plată a serviciului respectiv pe locuitori contravine dispozițiilor imperative ale cadrului legal citat, inclusiv în contextul în care impunerea taxelor și impozitelor din care este format bugetul public local ar fi

constituit în cumul cu taxa instituită prin decizia contestată o dublă impunere a cetățenilor, situație inadmisibilă în contextul dispozițiilor legislației pertinente.

Din aceste motive, instanța de apel a conchis că pretenția nominalizată este întemeiată și pasibil de a fi admisă, decizia contestată, reprezentând un act cu caracter normativ, pe care l-a anulat în partea contestată. Iar, în partea pretenției Anei Lupu cu privire la repararea prejudiciului material instanța de apel a conchis asupra respingerii acesteia ca fiind neîntemeiată.

La data de 16 august 2019, Consiliul local Măgdăcești, raionul Criuleni, a declarat recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel.

Concomitent, a menționat că nu a luat cunoștință de decizia integrală a instanței de apel.

La data de 03 septembrie 2019, în adresa avocatului Ion Negură a fost expediată copia recursului depus de Consiliul local Măgdăcești, raionul Criuleni, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procesual respectiv.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Examinând cererea de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție o consideră inadmisibilă, din motivele ce succed.

Conform art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Conform art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Recursul se declară inadmisibil în special când: motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

După cum rezultă din actele cauzei la 05 iunie 2019 Curtea de Apel Chișinău a emis decizia recurată.

La data de 04 iulie 2019 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, inclusiv Consiliului local Măgdăcești, raionul Criuleni, copia deciziei din 05 iunie 2019 (f.d. 17, vol. II).

La data de 16 iulie 2019, Consiliul local Măgdăcești, raionul Criuleni a recepționat contrasemnătură copia deciziei recurate (f.d. 19, vol. II).

La data de 16 august 2019 Consiliul local Măgdăcești, raionul Criuleni a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs nemotivat împotriva deciziei din 05 iunie 2019, menționând că decizia contestată nu a fost recepționată de către recurent(f.d. 23, vol. II).

Consiliul local Măgdăcești, raionul Criuleni, contrar prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, nu a prezentat în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei integrale a instanței de apel, adică până la 05 iulie 2019 inclusiv, motivarea recursului.

În acest context, se atestă cu certitudine că prezentul recurs a fost depus de Consiliul local Măgdăcești, raionul Criuleni cu încălcarea prevederilor 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică fără prezentarea părții motivate a acestuia în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, ceea ce condiționează declararea recursului ca inadmisibil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că nu a fost prezentat recursul motivat în termenul prevăzut de art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în temeiul art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul local Măgdăcești, raionul Criuleni.

În conformitate cu art. 193, art. 230, art. 245 alin. (2), art. 246 alin. (2) lit. e) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Consiliul local Măgdăcești, raionul Criuleni se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru